

روش و فساد و سلامت اداری

تألیف: دکتر اکبر صفدری

www.ketabir

سرشناسه : صفدری، اکبر، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآور : رشوه، فساد و سلامت اداری/اکبر صفدری.
مشخصات نشر : کرج: اکبر صفدری، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری : ۲۳۷ص.
شابک : ۲۶۰۰۰۰ ریال : 1-978-600-04-7574-1
وضعیت فهرست : فیبا

نویسی :
یادداشت : کتابنامه: ص. ۲۳۰ - ۲۳۷.
موضوع : امور مالی -- فساد
موضوع : Finance -- Corrupt practices
موضوع : فساد-- ایران
موضوع : Corruption-- Iran
موضوع : فساد -- پیشگیری
موضوع : Corruption -- Prevention
موضوع : تخلفات اداری-- ایران
موضوع : Misconduct in office-- Iran
موضوع : اصلاح نظام اداری -- ایران
موضوع : Civil service reform -- Iran
رده بندی کنگره : HG۱۷۴/ص۷۵۱۹۶
رده بندی دیویی : ۳۱۶/۰۳
شماره : ۷۰۱۲۳
کتابشناسی ملی :

ناشر مؤلف: اکبر صفدری

ویراستار: ایرج احمدی

ناظر چاپ: فرزانه عبداللهیان

طراح جلد: مریم رحیمی

نوبت چاپ: اول

محل چاپ: تهران

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۲۶۰/۰۰۰ ریال

سال چاپ: ۱۳۹۶

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱۳
فصل اول: مفاهیم فساد.....	۱۵
۱-۱-انواع فساد.....	۱۹
۱-۱-۱-انواع فساد از نظر ابعاد سازمانی.....	۱۹
۱-۲-انواع فساد از نظر سطوح سازمانی.....	۲۰
۱-۳-انواع فساد در سطح کشور.....	۲۱
۱-۴-۱-انواع فساد از نظر درجه شیوع.....	۳۱
۱-۵-۱-انواع فساد از نظر تعداد افراد.....	۳۲
۱-۲-مصادیق فساد مالی.....	۳۲
۱-۲-۱-رشوه.....	۳۳
۱-۲-۲-تخلفات اداری.....	۴۲
۱-۲-۳-اختلاس.....	۵۱
۱-۲-۴-تصرف غیرقانونی.....	۵۹
۱-۲-۵-سوءاستفاده از موقعیت.....	۶۶
۱-۲-۶-تقلب.....	۶۶
۱-۲-۷-رانت خواری.....	۶۸
۱-۲-۸-کلاهبرداری.....	۶۹
۱-۲-۹-تحصیل مال از طریق نامشروع.....	۷۴
۱-۲-۱۰-تبیانی در معاملات دولتی.....	۸۲
۱-۲-۱۱-اخذ درصد(پورسانت) در معاملات داخلی یا خارجی.....	۸۸
۱-۲-۱۲-اعمال نفوذ برخلاف حق و مقررات قانونی.....	۹۳

- ۱۳-۲-۱- دخالت در معاملات دولتی در مواردی که ممنوعیت قانونی ۹۷
- ۱۴-۲-۱- استفاده غیرمجاز یا تصرف غیرقانونی در وجوه یا اموال دولتی یا عمومی و یا تضییع آن‌ها ۱۰۳
- ۱۵-۲-۱- تدلیس در معاملات دولتی ۱۰۵
- ۱۶-۲-۱- اسد وجه یا مال غیرقانونی یا امر به اخذ آن ۱۰۸
- ۱۷-۲-۱- منظور نمودن نفعی برای خود یا دیگری تحت هر عنوان اعم از کمیسیون، پاداش، حق الزحمه یا حق العمل در معامله یا مزایده یا مناقصه ۱۰۸
- ۱-۳-۱- شاخص‌های فساد اداری ۱۰۹
- ۱-۳-۱-۱- شاخص مفهرس ۱۰۹
- ۱-۳-۲- شاخص شهرنشینی ۱۱۰
- ۱-۳-۳- شاخص کارمندان (تعداد کارمندان به تعداد ارباب رجوع) ۱۱۰
- ۱-۳-۴- شاخص بودجه (میزان بودجه جاری و عمرانی استانی به تعداد کارمندان شاغل در استان) ۱۱۱
- ۱-۳-۵- شاخص صنعتی (تعداد واحدهای صنعتی به جمعیت ۱۱۱
- ۱-۴-۱- علل بروز فساد ۱۱۲
- ۱-۴-۱-۱- علل سیاسی ۱۱۹
- ۱-۴-۲- علل فرهنگی واجتماعی ۱۲۰
- ۱-۴-۳- علل اقتصادی ۱۲۱
- ۱-۴-۴- علل شخصیتی ۱۲۵
- ۱-۴-۵- علل اداری ۱۲۵
- ۵-۱- تاریخچه فساد مالی و اقتصادی در ایران ۱۲۹
- ۶-۱- آثار فساد ۱۳۳
- ۶-۱-۱- آثار سیاسی واجتماعی فساد ۱۳۶

۱۳۸	۲-۶-۱- آثار اقتصادی فساد.....
۱۴۲	۳-۶-۱- آثار مثبت فساد.....
۱۵۰	فصل دوم: قوانین و مقررات مبارزه با فساد.....
۱۵۰	۱-۲- قانون اساسی (اصول ۴۴، ۴۶ و ۴۷).....
۱۵۰	۲-۲- سند چشم انداز نظام جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴.....
۱۵۰	۳-۲- سیاست های کلی برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران.....
	۴-۲- مواد ۵۱ ال ۶۰۶ قانون مجازات اسلامی فصل سیزدهم - تعذیات مامورین دولتی نسبت به دولت.....
۱۵۱	۵-۲- قانون مجازات عمومی تصرف در وجوه عمومی.....
۱۵۸	۶-۲- قانون نحوه استرداد از امبیل های دولتی.....
۱۶۷	۷-۲- قانون مجازات تبانی در معاملات دولتی.....
۱۶۸	۸-۲- قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء اختلاس کلاهبرداری.....
۱۷۵	۹-۲- فرمان هشت ماده ای مقام معظم رهبری مورخه ۱۰/۰۲/۱۳۸۰ خطاب به روسای قوای سه گانه.....
۱۷۶	۱۰-۲- قانون مدیریت خدمات کشوری.....
	۱۱-۲- قانون راجع به منع مداخله وزراء و نمایندگان مجلسین و کارمندان در معاملات دولتی و کشوری مصوب ۱۳۳۷/۱۰/۲۲.....
۱۷۹	۱۲-۲- قانون مربوط به رسیدگی به دارایی وزراء و کارمندان دولت اعم از کشوری و لشکری و شهرداریها و موسسات وابسته به آنها مصوب ۱۳۳۷/۱۲/۱۹.....
۱۸۳	۱۳-۲- قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل.....
۱۸۵	۱۴-۲- قانون ممنوعیت اخذ پورسانت در معاملات خارجی مصوب ۱۳۷۲/۴/۲۷.....
	۱۵-۲- قانون نحوه اعمال نظارت بر کاهش هزینه های غیر ضرور و جلوگیری از تجمل گرایی مصوب ۱۳۷۰/۰۹/۲۷ مجلس شورای اسلامی.....
۱۸۷	

- ۱۸۹-۲-۱۶- قانون ممنوعیت ادامه تحصیل کارگزاران کشور در ساعات اداری مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۰۴ ۱۸۹
- ۱۸۹-۲-۱۷- قانون رسیدگی به تخلفات اداری ۱۸۹
- ۲۰۶-۲-۱۸- برنامه ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد ۲۰۶
- ۲۱۴-۲-۱۹- قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد ۲۱۴
- ۲۳۷-۲-۲۰- آیین نامه پیشگیری و مبارزه با رشوه در دستگاه های اجرایی ۲۳۷
- ۲۴۷-۲-۲۱- آیین نامه اجراء ماده (۲۶) قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد ۲۴۷
- ۲۵۴- فصل سوم: فساد، رشوه و رمان های بین المللی ۲۵۴
- ۲۵۴-۳-۱- کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه جرایم سازمان یافته فراملی (کنوانسیون پالرمو) ۲۵۴
- ۲۵۸-۳-۲- کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه رشوه و فساد ۲۵۸
- ۲۷۳-۳-۳- کنوانسیون مبارزه با رشوه در معاملات تجاری بین المللی ۲۷۳
- ۲۷۴-۳-۴- سازمان شفافیت بین المللی TI ۲۷۴
- ۲۷۸-۳-۵- فساد در ایران ۲۷۸
- ۲۸۳- فصل چهارم: مبارزه با فساد ۲۸۳
- ۲۸۵-۴-۱- رویکردهای اساسی پیشگیری ۲۸۵
- ۲۹۱-۴-۲- روش های مبارزه با فساد در کشورهای مختلف ۲۹۱
- ۲۹۱-۴-۲-۱- هندوستان ۲۹۱
- ۲۹۱-۴-۲-۲- هنگ کنگ ۲۹۱
- ۲۹۱-۴-۲-۳- جمهوری خلق چین ۲۹۱
- ۲۹۲-۴-۲-۴- نیجریه ۲۹۲
- ۲۹۲-۴-۲-۵- ایالات متحده آمریکا ۲۹۲
- ۲۹۳-۴-۲-۶- سنگاپور ۲۹۳
- ۲۹۳-۴-۲-۷- ایران ۲۹۳

۳-۴- اهداف و فعالیتهای اصلی در یک برنامه کلی ضد فساد	۲۹۴
۴-۴- پیشنهادات با رویکرد کاهش فساد اداری	۲۹۵
۴-۵- اقداماتی که فساد اداری را از سوی کارکنان کاهش می دهد	۲۹۶
۴-۶- طرح میثاق سلامت اداری	۲۹۹
۴-۷- روش های پیشگیری از فساد عبارتند از:	۳۰۱
۴-۸- راه های مقابله با فساد	۳۰۳
ضمائم	۳۱۲
منابع	۳۳۰

www.ketab.ir

مقدمه

یکی از مشکلات مهم کشورهای در حال توسعه، فساد روزافزون است، عده‌ای براین عقیده‌اند که اصولاً راهی برای حل این مشکل وجود ندارد. عده‌ای نیز مجازات و تنبیه عاملین فساد را تنها راه حل مشکلات مقابله با فساد اقتصادی می‌دانند. مشکل فساد اقتصادی حل نخواهد شد، مگر آنکه عوامل و ریشه‌های بروز این پدیده زشت را کشف و ریشه‌کنی این عوامل برای مقابله با فساد مهیا شود. فساد مالی، پدیده‌ای پیچیده، چند بُعدی و دارای علل و آثار چندگانه است که در اوضاع مختلف، نفس و مملددهای متفاوتی از خود نشان می‌دهد. فساد مالی، تأثیرات خود را گاهی به‌صورت مضل ساختاری در سیاست یا اقتصاد و گاهی نیز به‌صورت مسأله‌ای بغرنج در موضوعات فرهنگی و اخلاقی فردی نشان داده و می‌نواند مشروعیت نظام‌های حکومتی را به‌نظر بیندازد.^۱ گرچه شکلی که فساد مالی به‌خود گرفته در طول تاریخ و از یک نوم به نوم دیگر تغییر یافته است؛ لیکن هم در نظام‌های حکومتی سلطه‌طلب و هم در نظام‌های حکومتی دموکراتیک بیماری شایعی به‌شمار می‌آید که افزایش‌های چشم‌داری در بروز آن غالباً با تغییر ساختار قدرت سیاسی و اجتماعی ملازمه دارد.^۲

^۱ دادگر، حسن؛ رویکرد اقتصادی به شیوع فساد مالی در کشور، مجله اقتصاد اسلامی، شماره ۱۱، ۱۳۸۳، ص ۹۷-

^۲ موسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد؛ فساد مالی و اقتصادی، ریشه‌ها پیامدها، پیشگیری و مقابله، تهران، موسسه تدبیر اقتصاد، بی‌تا، جلد دوم، ص ۱۳.